

Tlumočnická propedeutika (DE)

PhDr. Mgr. Petra Mračková
Vavroušová, Ph.D.

Petra.Vavrousova@ff.cuni.cz

Právní předpisy týkající se tlumočnicků a překladatelů (autorská práva, založení živnosti a soudní tlumočníci)

- **Zákon o znalcích a tlumočnících** č. 36/1967 Sb.
<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1967-36>
- **Směrnice** Evropského parlamentu a Rady 2010/64/EU ze dne 20. října 2010 **o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení**
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:280:0001:0007:cs:PDF>
- **Živnostenský zákon** č. 455/1991 Sb. → OSVČ
<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>
- **Vyhláška** č. 33/2005 Sb. o jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky a státních jazykových zkouškách
<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-33>
-
- Evropská norma „Překladatelské služby – Požadavky na poskytování služby“ **ČSN EN 15038**
http://www.acta-cz.org/documents/VykladDokEN15038-2006_vyd1rev1.pdf
- **Autorský zákon** č. 121/2000 Sb. – šířeji „duševní vlastnictví / nemotné statky“ (*geistiges Eigentum, intellectual property*)
<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121>

ASSOCIATION INTERNATIONALE DES INTERPRÈTES DE CONFÉRENCE
INTERNATIONAL ASSOCIATION OF CONFERENCE INTERPRETERS

<http://aiic.net/>

<http://efсли.org/>

<http://wasli.org/>

- **FIT** – Fédération Internationale des Traducteurs: <http://www.fit-ift.org/>
- **AITC** – International Association of Conference Translators: <http://www.aitc.ch/>
- **CEATL** – European Council of Associations of Literary Translators: <http://www.ceatl.eu/>
- **EST** – European Society for Translation Studies: <http://www.est-translationstudies.org/>

Asociace konferenčních tlumočnicků

<http://www.askot.cz/>

- 1990, jediná výběrová organizace konferenčních tlumočnicků v ČR
- Etické zásady tlumočnicka
- Pracovní podmínky tlumočnicka
- Technické podmínky pro tlumočení
- Seznam členů

<http://www.askot.cz/tlumocnici-hledani/>

Pracovní podmínky tlumočnicka

- Pracovní den tlumočnicka čítá osm hodin včetně přestávek; u krátkých akcí typu oficiálního přijetí, tiskové konference, krátké prezentace apod., účtuje tlumočnick 50% denního honoráře. V případě konference nebo semináře v trvání 4 hodin, např. od 9 do 13 hodin, jež svým časovým rozpětím a nutnou přípravou váže tlumočnicka fakticky na celý den, je doporučeno účtovat tři čtvrtiny denního honoráře. Tím se také vytváří určitá rezerva pro případ mírného překročení čtyřhodinového rámce.
- Pracuje-li tlumočnick mimo své bydliště, má právo si účtovat celý pracovní den i když tlumočí dobu kratší.
- Koná-li se několikadenní akce mimo bydliště tlumočnicka, zajistí mu pořadatel **ubytování** v jednolůžkovém pokoji s příslušenstvím.
- Pokud pořadatel nedopraví tlumočnicka na místo akce mimo jeho bydliště sám, hradí mu výdaje na **dopravu**.
- Musí-li se tlumočnick dopravit na akci dříve než v den jejího zahájení, má právo od zákazníka požadovat náhradu za čas, strávený na cestě. Totéž platí po ukončení akce.
- Tlumočnick je povinen se na akci připravit, proto od organizátora požaduje včasné dodání konferenčních či tematicky obdobných **materiálů**.
- Tlumočnick vyžaduje od organizátora splnění podmínek, které jsou nezbytné pro jeho profesionální výkon:
 1. kvalitní a nerušený **poslech**
 2. přímý **výhled** na řečníka a promítací plochy (monitor nenahrazuje přímý výhled)
 3. ergonomicky vhodné pracovní prostředí
 4. organizátor zajistí pro tlumočnicka dostatečné množství **tekutin**.
 5. V případě, že tlumočnick při konsektivním tlumočení pracuje sám, má nárok na krátké přestávky.
- Tlumočnick má právo odmítnout pracovat v prostředí nepřijatelném z fyzických, psychických nebo morálně etických důvodů (krematorium, jatka) a v **podmínkách nedůstojných** pro výkon profese, pokud se k tomu smluvně nezavázal.
- Odřekne-li objednavatel činnost tlumočnicka pro dobu dohodnutou ve smlouvě a za podmínek v ní uvedených, musí uhradit tlumočnickovi dohodnutý honorář a dále všechny prokazatelně vzniklé náklady.
- Tlumočnick nemá právo odstoupit od smlouvy z jiných než zákonných důvodů; po dohodě s objednavatelem za sebe může zajistit adekvátní náhradu.
- Tlumočnickův výkon je vyjádřen mluveným slovem a je určen výhradně k okamžitému poslechu. Jeho **záznam** bez předchozího smluvního souhlasu autora je nepřipustný. Objednavatel nese plnou odpovědnost za pořizování záznamů třetími osobami.

Jednota tlumočnicků a překladatelů

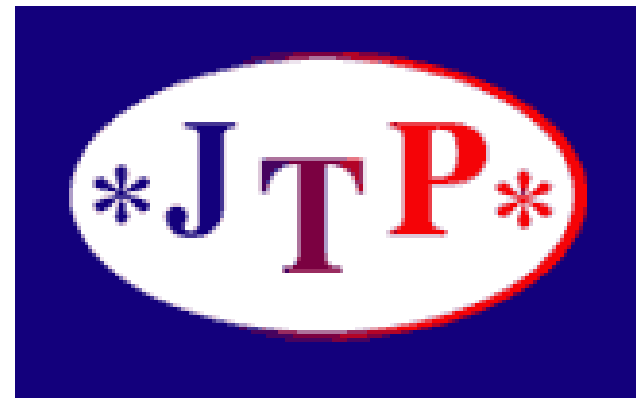
<http://www.jtpunion.org/spip/>

- Etický kodex překladatele a tlumočnicka
http://www.jtpunion.org/spip/article.php3?id_article=260
- Databáze překladatelů a tlumočnicků
<http://www.jtpunion.org/spip/db.php?lang=cs>
- Tarify
- Vzorové dokumenty:
 - Rámcová smlouva o poskytování tlumočnických služeb
 - Smlouva o provedení tlumočnických služeb
 - Autorská smlouva o překladu díla
 - Smlouva o vypracování překladu
- Časopis TOP
- Jeronýmovy dny, Mladý Jeroným
- Slovník roku

Obec překladatelů (OP)

<http://www.obecprekladatelu.cz/>

- Databáze uměleckého překladu
- Cena Josefa Jungmanna, Soutěž Jiřího Levého, Anticena Skřípec

- **§1** Ve smyslu tohoto etického kodexu je profesionální tlumočnick osoba, která za uplatu převádí nezaměnitelnými prostředky smysl výpovědi mluvcího z výchozího jazyka do jazyka cílového. Výsledek tvůrčí práce tlumočnicka je novou hodnotou, která má povahu duševního vlastnictví.
- **§2** Ve smyslu tohoto etického kodexu je profesionální překladaatel osoba, která za uplatu **převádí** nezaměnitelnými prostředky smysl písemné výpovědi mluvcího z výchozího jazyka do jazyka cílového v písemné podobě. Výsledek tvůrčí práce překladaatele je novou hodnotou, která má povahu duševního vlastnictví.
- **§3** Tlumočnick a překladaatel je vždy a v plné míře vázán služebním **tajemstvím**, které nesmí vyrazit nikomu a které se týká všeho, co se tlumočnick a překladaatel dozví při své činnosti u neveřejných jednání a překladů.
- **§4** Tlumočnick a překladaatel důvěrné informace nikdy nezneužívá.
- **§5** Tlumočnick a překladaatel zásadně přijímá pouze ty **závazky**, které odpovídají jeho schopnostem a přípravě. Za výsledek své práce nese plnou morální odpovědnost.
- **§6** Tlumočnick a překladaatel odmítne vykonávat takovou činnost a zdrží se takového jednání, které by mohly poškozdit důstojnost jeho povolání.
- **§7** Tlumočnick a překladaatel zásadně projevuje **solidaritu** se svými kolegy.
- **§8** Tlumočnick a překladaatel zprostředkuje jinému tlumočnickovi nebo překladaateli tlumočení nebo překlad vždy bezplatně.
- **§9** Výkon povolání nezkracuje tlumočnicka a překladaatele na jeho osobních lidských a občanských právech a nesmí být na újmu jeho důstojnosti.

- <https://pez.cuni.cz/prehled/abecedne.php?lang=cs> (portál elektronických zdrojů UK)
- <http://www.ff.cuni.cz/fakulta/vydavatelstvi/casopisy-a-rocenky-ff-uk/>
- <http://www.lib.cas.cz/publikacni-cinnost/prehled-casopisu-vydavanych-v-av-cr/>
- <http://text.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/oddeleni-periodik/recenzovane-casopisy>

- **Folia Translatologica**: International Series of Translation Studies, ISBN/ISSN 8073081156. FFUK.
- **Translatologica Pragensia** (Acta Universitatis Carolinae Philologica), ISSN 0567-8269. FFUK.

- **Linguistica Pragensia**, ISSN 0862-8432, ÚJČ AV ČR.
- **Slovo a slovesnost**, ISSN 0037-7031, ÚJČ AV ČR.
- **Časopis pro moderní filologii**, ISSN 0008-7386, FFUK.

- **Svět literatury**, ISSN 0862-8440, FFUK.

- **Ibero-Americana Pragensia**: Anuario del Centro de estudios Ibero-Americanos de la Universidad Carolina de Praga, ISSN 0536-2520. Karolinum.

Mezinárodní periodika

- <https://pez.cuni.cz/prehled/abecedne.php?lang=cs> (portál elektronických zdrojů UK)
- <http://www.translationstudiesportal.org/links/show/category/journals>
- **Babel – International Journal of Translation**, ISSN 0521-9744 (International Federation of Translators, FIT)
<https://benjamins.com/#catalog/journals/babel/main>
- **Meta: Translators' Journal**, ISSN 0026-0452 (Montreal, Canada)
<http://www.erudit.org/revue/meta/2013/v58/n3/index.html>
- **MonTI: Monographs in Translation and Interpreting**, ISSN: 1889-4178 (Alicante, Spain)
<http://dti.ua.es/es/monti-english/monti-contact.html>
- **Perspectives – Studies in Translatology**, ISSN 0907-676X (Routledge, Taylor & Francis)
http://www.tandfonline.com/loi/rmps20#.U6WEC_I_uPs
- **Target – International Journal of Translation Studies**, ISSN 0924-1884 (John Benjamins)
<https://benjamins.com/#catalog/journals/target/main>
- **The Translator – Studies in Intercultural Communication**, ISSN 1478-1700 (Routledge, Taylor & Francis)
<http://www.tandfonline.com/toc/rtrn20/current#>
- **trans-kom**, Zeitschrift für Translationswissenschaft und Fachkommunikation, ISSN 1867-4844 (Berlin, Germany), *pouze online*
<http://www.trans-kom.eu/>
- **Translation and Literature**, ISSN 0968-1361 (Glasgow, Scotland, UK), *online*
<http://www.euppublishing.com/journal/tal>

- **Across Languages and Cultures**, ISSN 1585-1923 (Budapest, Hungary)
http://akkrt.hu/2/journals/products/linguistics/across_languages_and_cultures_eng
(<http://www.akademiai.com/content/119691>)
- **Cadernos de Tradução**, ISSN 2175-7968 (Florianópolis, Brazil)
<https://periodicos.ufsc.br/index.php/traducao>
- **Hermeneus**, ISSN 1139-7489 (Soria, Spain) <http://blogs.uva.es/hermeneus/?lang=en>
- **International Journal of Comparative Literature and Translation Studies**, ISSN 2202-9451 (Maidstone, Australia) <http://journals.aiac.org.au/index.php/IJCLTS>
<http://www.journals.aiac.org.au/index.php/IJCLTS/about/editorialTeam>
- **Linguistica Antverpiensia New Series – Themes in Translation Studies** (LANS-TTS), ISSN 2295-5739 (Antwerp, Netherlands) <https://lans-tts.uantwerpen.be/index.php/LANS-TTS/about/contact>
- **New Voices in Translation Studies**, ISSN 1819-5644 (Dublin, Ireland)
<https://www.stjerome.co.uk/tsa/journal/670/>
<http://www.iatis.org/index.php/publications/new-voices-in-translation-studies>
- **TransculturAI**, ISSN 1920-0323 (Edmonton, Alberta, Canada)
<http://ejournals.library.ualberta.ca/index.php/TC/index>
- **Translation & Interpreting**, ISSN 1836-9324 (Sydney, Australia) <http://trans-int.org/index.php/transint>
- **Translation and Interpreting Studies** – The Journal of the American Translation and Interpreting Studies Association, ISSN 1932-2798 (Kent, Ohio, USA)
<https://benjamins.com/#catalog/journals/tis/main>
- **Translation Spaces**: A multidisciplinary, multimedia, and multilingual journal of translation, ISSN 2211-3711 (John Benjamins) <https://benjamins.com/#catalog/journals/ts/main>
- **Translation Studies**, ISSN 1478-1700 (Routledge, Taylor & Francis, USA/UK)
http://www.tandfonline.com/toc/rtrs20/current#.U6Wrijfl_uPs
- **TTR: traduction, terminologie, rédaction**, ISSN 0835-8443 (Canadian Association of Translation Studies, Ottawa, Canada) <http://ttr.erudit.org/?lang=en>